

175387

ชื่อปัญหาพิเศษ บทบาทของผู้ใหญ่บ้าน ตามสภาพจริงในท้องถิ่น : ศึกษากรณีตำบลแห่งหนึ่ง
ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ มารินทร์ ช่างแก้วมณี

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายสาธารณะ)

ปีการศึกษา 2547

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องบทบาทของผู้ใหญ่บ้าน ตามสภาพจริงในท้องถิ่น : ศึกษากรณีตำบล
แห่งหนึ่ง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ใหญ่บ้าน ตามสภาพจริงใน
การทำหน้าที่ที่รับผิดชอบ อยู่ในปัจจุบัน และเพื่อหาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้ใหญ่บ้านที่
ควรจะเป็นในปัจจุบัน การศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ที่เป็นกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนในเขตตำบลแห่งหนึ่ง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 25 คน วิเคราะห์
ข้อมูลโดยการสรุปประเด็นข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผลการศึกษาพบว่าบทบาทของผู้ใหญ่บ้านตามสภาพจริงในการทำหน้าที่ที่รับผิดชอบอยู่ใน
ปัจจุบัน บทบาทด้านการปกครองดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน การปฏิบัติหน้าที่ในด้านนี้
อยู่ในระดับที่สูงพอใช้ ราษฎรได้รับการบริการจากผู้ใหญ่บ้านตามควรและภายในหมู่บ้านราษฎรมี
ความสงบสุข บทบาทด้านการศึกษาที่เกี่ยวกับความอาญา การปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้อยู่ในระดับที่ปานกลาง
เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านบางคนไม่มีความชัดเจนในบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนเองในการจับกุมผู้กระทำความ
ผิดหรือบางคนรู้แต่ไม่กล้าจับกุมเพราะเกรงว่าอาจจะเป็นภัยกับตัวเอง การปฏิบัติจึงทำหน้าที่
จึงเป็นเพียงผู้แจ้งให้ตำรวจดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิด บทบาทด้านการจัดทำทะเบียนข้อมูล
สำมะโนครัวในหมู่บ้าน ปัจจุบันไม่ได้ดำเนินการจัดทำเพราะเห็นว่าหมดความจำเป็นประกอบทาง
ราชการไม่ได้มีการกระตุ้นเตือนให้ดำเนินการ และบทบาทด้านการพัฒนาส่งเสริมอาชีพของลูกบ้าน
การปฏิบัติหน้าที่ด้านนี้อยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากผู้ใหญ่บ้านเห็นว่าลูกบ้านมีอาชีพเป็นหลักแหล่งและมี
มีรายได้พอเลี้ยงครอบครัวได้ดีแล้ว จึงขาดการส่งเสริมอาชีพเพื่อให้ราษฎรได้มีรายได้ที่เพิ่มพูนขึ้น
และในเรื่องบทบาทของผู้ใหญ่บ้านที่ควรจะเป็นในปัจจุบัน พบว่า ผู้ใหญ่บ้านควรทำหน้าที่ดูแลทุกข์
สุขของประชาชน โดยเฉพาะงานด้านบริการประชาชนให้ปฏิบัติเพิ่มขึ้นกว่าเดิม ตลอดจนควรปฏิบัติ
หน้าที่ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลในการนำเสนอปัญหาและความต้องการของราษฎรใน
หมู่บ้านให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาตำบล หมู่บ้าน โดยในภาพรวม
แล้วบทบาทของผู้ใหญ่บ้านตามสภาพจริงในท้องถิ่นอยู่ในระดับที่ต้องได้รับการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพ
ส่งเสริม สนับสนุน การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ของผู้ใหญ่บ้านให้เป็นไปด้วยความถูกต้องชัดเจน